

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН БИЛИМ БЕРҮҮ ЖАНА ИЛИМ
МИНИСТРЛИГИ

КЫРГЫЗСТАН ИСЛАМ УНИВЕРСИТЕТИ

ГУМАНИТАРДЫК БИЛИМДЕР ФАКУЛЬТЕТИ

<p>КАРАЛДЫ Окумуштуулар кеңешинин № <u>2</u> протоколу</p> <p><u>"22"</u> <u>12</u> 202<u>3</u> -ж.</p>	<p>БЕКТЕМИН Кыргызстан ислам университетинин ректору, проф. Нарматов А.И.</p> <p><u>"22"</u> <u>"12"</u> 202<u>3</u> -ж.</p> 
--	--

АКАДЕМИЯЛЫК АДЕП КОДЕКСИ

Бишкек-2023

1. Жалпы жоболор

1.1. Бул Академиялык адеп кодекси Кыргызстан Ислам университетинде (мындан ары – Университет) академиялык чөйрөдө жүрүм-турум нормаларын, адеп-ахлактык баалуулуктарды жана академиялык ишмердүүлүктүн негизги принциптерин аныктайт.

1.2. Кодекстин негизги максаты Университетте төмөнкүлөрдү камсыз кылуу болуп саналат: академиялык чынчылдыкты жана ак ниеттүүлүктү бекемдөө; билим берүү процессинин сапатын жогорулатуу; илимий жана окуу ишмердүүлүгүндө жоопкерчиликти күчөтүү; өз ара сый-урматка негизделген академиялык маданиятты калыптандыруу; академиялык адеп бузуулардын алдын алуу жана аларды азайтуу.

1.3. Кодекстин талаптары Университеттин бардык катышуучулары үчүн милдеттүү болуп саналат:

- студенттер;
- профессордук-окутуучулук курам (ПОК);
- административдик жана көмөкчү кызматкерлер;
- аспиранттар жана изилдөөчүлөр.

1.4. Бул Кодекс Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына, Университеттин Уставына жана ички нормативдик актыларына ылайык иштелип чыккан.

1.5. Кодекс академиялык чөйрөдө ачыктык, адилеттүүлүк, жоопкерчилик жана өз ара ишеним принциптерин бекемдөөгө багытталган.

2. Академиялык адептин негизги принциптери

Университетте төмөнкү негизги принциптер сакталууга тийиш:

2.1. Академиялык чынчылдык

- плагиатка, көчүрүүгө жана интеллектуалдык уурдоого жол бербөө;
- экзамен, тест жана башка баалоо учурунда мыйзамсыз жардам колдонбоо;
- бардык окуу жана илимий иштерди өз алдынча, адилет аткаруу;
- маалыматтарды бурмалоого, жасалмалоого жол бербөө.

2.2. Өз ара сый-урмат

- студенттер менен окутуучулардын ортосунда өз ара урмат-сыйды сактоо;
- кесиптик этиканы жана сүйлөшүү маданиятын сактоо;
- дискриминациянын бардык түрлөрүнө (жынысы, дини, улуту, социалдык абалы боюнча) жол бербөө;
- академиялык чөйрөдө толеранттуулукту камсыз кылуу.

2.3. Адилеттүүлүк жана калыстык

- студенттердин билим деңгээлин объективдүү жана ачык баалоо;

- бардык студенттерге бирдей шарт жана мүмкүнчүлүктөрдү түзүү;
- чечим кабыл алууда калыс жана негиздүү болуу.

2.4. Жоопкерчилик ар бир катышуучу өз ишмердүүлүгүнүн жыйынтыгы үчүн жоопкерчилик тартат; университеттин кадыр-баркын сактоо жана жогорулатууга салым кошуу.

3. Академиялык адеп бузуу түрлөрү

- Академиялык адеп бузууга төмөнкү аракеттер кирет:
- плагиат (башка автордун эмгегин өзүнө таандык кылып көрсөтүү);
- экзамен же тест учурунда шпаргалка, электрондук каражаттарды мыйзамсыз колдонуу;
- башка студенттин ордуна экзамен тапшыруу же тапшырып берүү;
- илимий жана окуу иштерин сатып алуу же даяр эмгектерди колдонуу;
- маалыматтарды бурмалоо, жасалмалоо же жалган маалымат берүү;
- булактарды туура көрсөтпөө же атайылап жашыруу;
- академиялык иште жасалма авторлук (ghostwriting);
- окутуучуга же кызматкерге мыйзамсыз таасир этүүгө аракет кылуу.

4. Академиялык адепти сактоо боюнча милдеттер

4.1. Студенттер милдеттүү:

- бардык окуу тапшырмаларын өз алдынча жана адилет аткарууга;
- плагиатка жол бербөөгө жана булактарды туура көрсөтүүгө;
- экзамен жана тест учурунда тартипти сактоого;
- окутуучуларга жана башка студенттерге сый мамиле кылууга;
- университеттин ички эрежелерин сактоого.

4.2. Окутуучулар милдеттүү:

- студенттердин билим деңгээлин объективдүү жана калыс баалоого;
- академиялык чынчылдык принциптерин сактоого жана жайылтууга;
- студенттерге үлгү болууга;
- окуу материалдарын сапаттуу жана заманбап деңгээлде даярдоого;
- академиялык адеп бузуу учурларын алдын алууга.

4.3. Администрация милдеттүү:

- академиялык адепти сактоо үчүн шарттарды түзүүгө;
- академиялык адеп бузуу учурларын кароо механизмдерин камсыз кылууга;
- ачык жана адилет чечим кабыл алууга.

5. Академиялык адеп бузуу үчүн жоопкерчилик

5.1. Академиялык адеп бузуу аныкталган учурда төмөнкү чаралар колдонулушу мүмкүн:

- оозеки же жазуу түрүндөгү эскертүү;
- дисциплинардык жаза;
- тапшырманы же экзамен жыйынтыгын жокко чыгаруу;

- окуу курсун кайра тапшыруу милдеттендирүү;
- стипендиядан ажыратуу (зарыл учурда);
- университеттен убактылуу четтетүү;
- университеттен чыгаруу.

5.2. Жоопкерчилик чаралары бузуу деңгээлине жана мүнөзүнө жараша аныкталат.

6. Академиялык адеп бузуу учурларын кароо тартиби

6.1. Академиялык адеп бузуу фактылары тиешелүү комиссия (дисциплинардык же этикалык комиссия) тарабынан каралат.

6.2. Комиссия төмөнкү принциптерге таянат:

- объективдүүлүк;
- адилеттүүлүк;
- ачыктык;
- далилдүүлүк.

6.3. Тараптарга өз позициясын билдирүүгө мүмкүнчүлүк берилет.

7. Кодексти ишке ашыруу

7.1. Бул Кодекстин талаптары университеттин бардык структуралык бөлүмдөрү тарабынан милдеттүү түрдө аткарылууга тийиш.

7.2. Кодекс менен студенттер, окутуучулар жана кызматкерлер милдеттүү түрдө тааныштырылат.

7.3. Академиялык адеп боюнча түшүндүрүү иштерин жүргүзүү университеттин жооптуу түзүмдөрүнө жүктөлөт.

8. Акыркы жоболор

8.1. Бул Кодекс Университеттин Илимий кеңеши тарабынан бекитилип, ректордун буйругу чыккандан кийин күчүнө кирет.

8.2. Кодекске өзгөртүүлөр жана толуктоолор белгиленген тартипте киргизилет.

8.3. Бул Кодекс университеттин бардык мүчөлөрү үчүн милдеттүү документ болуп саналат.